

Temeljem članka 13. stavak 3. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj: 123/17 i 151/22) i članka 60. stavak 1. točka 7. Statuta Grada Belog Manastira ("Službeni glasnik Grada Belog Manastira", broj: 1/20 i 3/21), gradonačelnik Grada Belog Mansatira donosi

ODLUKU

o donošenju I. izmjena i dopuna Provedbenog programa Grada Belog Manastira za razdoblje 2021.-2025. godine

I.

Ovom se Odlukom donose I. izmjene i dopune Provedbenog programa Grada Belog Manastira za razdoblje 2021.- 2025. godine.

II.

Provedbeni program s priložima iz točke I. ove Odluke sastavni je dio ove Odluke.

III.

Ova Odluka i Provedbeni program Grada Belog Manastira za razdoblje 2021.- 2025. godine s priložima stupaju na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Grada Belog Manastira" i na mrežnim stranicama Grada Belog Manastira.

KLASA: 001-01/24-01/01
URBROJ: 2158-2-01-03-24-1
Beli Manastir, 12. veljače 2024. godine

GRADONAČELNIK

Tomislav Rob

DOSTAVITI:

1. Upravni odjel za gospodarstvo, financije, proračun i društvene djelatnosti, ovdje
2. Upravni odjel za graditeljstvo i stambeno-komunalne poslove, ovdje
3. Dosje, ovdje
4. Pismohrana

GRAD BELI MANASTIR

PROVEDBENI PROGRAM GRADA BELOG MANASTIRA

za razdoblje 2021.-2025. godine

- Provedbeni program Grada Belog Manastira za razdoblje 2021. - 2025. godine donio je Gradonačelnik Grada Belog Manastira 31. prosinca 2021. godine
- Izmjene i dopune Provedbenog programa Grada Belog Manastira za razdoblje 2021. - 2025. godine donio je Gradonačelnik Grada Belog Manastira u veljači 2024.

Sadržaj

RIJEČ GRADONAČELNIKA	3
1. PREDGOVOR.....	4
2. UVOD.....	6
2.1. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG I NAJVAŽNIJE JAVNE POLITIKE GRADA BELOG MANASTIRA	6
2.2. VIZIJA GRADA BELOG MANASTIRA.....	9
2.3. MISIJA GRADA BELOG MANASTIRA.....	10
3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJE ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBENIM PROGRAMOM GRADA BELOG MANASTIRA	11
3.1. DEMOGRAFSKI TRENDOVI	11
3.2. ZDRAVSTVO.....	13
3.3. SOCIJALNA SKRB.....	13
3.4. OBRAZOVANJE, ZNANOST I TEHNIĀKA KULTURA	14
3.5. KULTURA	15
3.6. SPORT	15
3.7. CIVILNO DRUŠTVO	16
3.8. GOSPODARSTVO I TRŽIŠTE RADA.....	17
3.8.1. POLJOPRIVREDA I PREHRAMBENO-PRERAĐIVAĀKA INDUSTRIJA	18
3.8.2. TURIZAM.....	18
3.9. ZAŠTITA OKOLIŠA I PROSTORNO UREĐENJE.....	18
3.10. KVALITETA ŽIVOTA.....	19
3.11. INSTITUCIONALNI KONTEKST I KLJUĀNI IZAZOVI BUDUĆEG RAZVOJA	20
4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA U NADLEŽNOSTI GRADA BELOG MANASTIRA S OBRAZLOŽENJEM ODABIRA	21
4.1. PC 1. PODRŠKA DEMOGRAFSKOJ REVITALIZACIJI I OSNAŽIVANJE OBITELJI	21
4.2. PC 2. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI.....	22
4.3. PC 3. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE ODGOJNO-OBRAZOVNE I ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAĀKE DJELATNOSTI U FUNKCIJI GOSPODARSTVA I TRŽIŠTA RADA	23
4.4. PC 4. JAĀNANJE ZAJEDNICE I CIVILNOG DRUŠTVA U FUNKCIJI POTICANJA AKTIVNOG I KVALITETNOG ŽIVOTA GRAĐANA.....	24
4.5. PC 5. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA I ODRŽIVOG KORIŠTENJA PRIRODE TE JAĀNANJE OTPORNOSTI I UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA	26
4.6. PC 6. RAZVOJ LOKALNE I REGIONALNE INFRASTRUKTURE RADI UNAPRJEĐENJA KVALITETE ŽIVOTA S CILJEM EKOLOŠKE I ENERGETSKE TRANZICIJE	27
4.7. PC 8. JAĀNANJE KAPACITETA, SPREMNOSTI I OTPORNOSTI ZAJEDNICE NA RIZIKE.....	28
4.8. PC 9. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA TE KONKURENTNOSTI I INOVATIVNOSTI GOSPODARSTVA.....	29
4.9. PC 10. PODRŠKA PROIZVODNJI I PRERADI HRANE U FUNKCIJI ODRŽIVOG REGIONALNOG RAZVOJA	30
4.10. PC 11. JAĀNANJE REGIONALNE PREPOZDATLJIVOSTI POMOĆU BRENDIRANJA I PROMIDŽBE	31
4.11. PC 13. UNAPRJEĐENJE UĀINKOVITOSTI I DJELOTVORNOSTI JAVNOG SEKTORA I UPRAVLJANJA JAVNOM IMOVINOM.....	31
4.12. PC 14. PODRŠKA RAZVOJU SLABIJE RAZVIJENIH I POTPOMOGNUTIH PODRUĀJA ŹUPANIJE	32
5. POPIS MJERA ZA PROVEDBU ODABRANIH POSEBNIH CILJEVA S KLJUĀNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA.....	32

5.1.	PC 1. PODRŠKA DEMOGRAFSKOJ REVITALIZACIJI I OSNAŽIVANJE OBITELJI	33
	<i>Mjera 1.1. Provedba programa demografskih mjera</i>	<i>33</i>
5.2.	PC 2. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI.....	34
	<i>Mjera 2.1. Osiguravanje sredstava za izgradnju socijalne infrastrukture.....</i>	<i>34</i>
	<i>Mjera 2.3. Provedba programa javnih potreba u socijalnoj skrbi.....</i>	<i>34</i>
5.3.	PC 3. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE ODGOJNO-OBRAZOVNE I ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI U FUNKCIJI GOSPODARSTVA I TRŽIŠTA RADA	35
	<i>Mjera 3.1. Osiguravanje preduvjeta za umjetničko školovanje</i>	<i>35</i>
	<i>Mjera 3.2. Osiguravanje sustavne i organizirane brige o djeci predškolskog uzrasta</i>	<i>35</i>
5.4.	PC 4. JAČANJE ZAJEDNICE I CIVILNOG DRUŠTVA U FUNKCIJI POTICANJA AKTIVNOG I KVALITETNOG ŽIVOTA GRAĐANA.....	36
	<i>Mjera 4.1. Podrška, razvoj i unaprjeđenje gradskog sustava športa i športske infrastrukture.....</i>	<i>36</i>
	<i>Mjera 4.2. Osiguravanje sredstava za rad vijeća nacionalnih manjina i njihovih predstavnika</i>	<i>36</i>
	<i>Mjera 4.3. Osiguravanje postojećeg stupnja razvitka kulture i kulturnih djelatnosti u Gradu Belom Manastiru</i>	<i>36</i>
5.5.	PC 5. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA I ODRŽIVOG KORIŠTENJA PRIRODE TE JAČANJE OTPORNOSTI I UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA	37
	<i>Mjera 5.1. Provedba postupaka za podizanje osviještenosti o zaštiti okoliša.....</i>	<i>37</i>
5.6.	PC 6. RAZVOJ LOKALNE I REGIONALNE INFRASTRUKTURE RADI UNAPRJEĐENJA KVALITETE ŽIVOTA S CILJEM EKOLOŠKE I ENERGETSKE TRANZICIJE	37
	<i>Mjera 6.1. Održivo gospodarenje otpadom</i>	<i>37</i>
	<i>Mjera 6.2. Izgradnja komunalne infrastrukture</i>	<i>38</i>
	<i>Mjera 6.3. Rješavanje nužnih postupaka za potrebe prostornog uređenja Grada.....</i>	<i>38</i>
5.7.	PC 8. JAČANJE KAPACITETA, SPREMNOSTI I OTPORNOSTI ZAJEDNICE NA RIZIKE.....	39
5.8.	PC 9. RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA TE KONKURENTNOSTI I INOVATIVNOSTI GOSPODARSTVA.....	39
	<i>Mjera 9.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj poduzetništva.....</i>	<i>39</i>
	<i>Mjera 9.2. Poticanje aktivnosti malih gospodarstvenika kroz strukovna udruživanja</i>	<i>39</i>
5.9.	PC 10. PODRŠKA PROIZVODNJI I PRERADI HRANE U FUNKCIJI ODRŽIVOG REGIONALNOG RAZVOJA	40
	<i>Mjera 10.1. Provedba programa potpora poljoprivredi na području Grada Belog Manastira.....</i>	<i>40</i>
	<i>Mjera 10.2. Osiguravanje preduvjeta za pametnu specijalizaciju</i>	<i>40</i>
5.10.	PC 11. JAČANJE REGIONALNE PREPOZATLJIVOSTI POMOĆU BRENDIRANJA I PROMIDŽBE	41
	<i>Mjera 11.1. Promocija turističke ponude Grada Belog Manastira</i>	<i>41</i>
5.11.	PC 13. UNAPRJEĐENJE UČINKOVITOSTI I DJELOTVORNOSTI JAVNOG SEKTORA I UPRAVLJANJA JAVNOM IMOVINOM.....	41
	<i>Mjera 13.1. Osiguravanje tehničkih preduvjeta za povećanje djelatnosti i učinkovitosti gradske uprave.....</i>	<i>41</i>
	<i>Mjera 13.2. Jačanje ljudskih kapaciteta u gradskoj upravi</i>	<i>41</i>
	<i>Mjera 13.3. Održavanje komunalne infrastrukture.....</i>	<i>42</i>
5.12.	PC 14. PODRŠKA RAZVOJU SLABIJE RAZVIJENIH I POTPOMOGNUTIH PODRUČJA ŽUPANIJE.....	42
	<i>Mjera 14.1. Osiguravanje sustava podrške u planiranju razvoja privatnog i javnog sektora</i>	<i>42</i>
5.13.	MJERA 00. IZVRŠNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA	43
6.	INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA..	43
7.	OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	43
8.	DRUGI RELEVANTNI PODACI O MJERAMA	45
9.	PRILOZI	45

Poštovane građanke i građani,

pred Vama se nalazi Provedbeni program Grada Belog Manastira za razdoblje od 2021. do 2025. godine čija se izrada temelji se na odredbama Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22) i Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 37/23).

Radi se o strateškom dokumentu koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata gradonačelnika i kao takav vrijedi za taj mandat. Njime će biti definirane mjere, aktivnosti te pokazatelji rezultata provedbe mjera za razvoj grada Belog Manastira za navedeno razdoblje.

Provedbenim programom Grada Belog Manastira strateški ćemo planirati i detektirati snage, slabosti, prilike i prijetnje razvoju našega Grada i s građanima planirati potrebne razvojne zahvate.

Ovaj dokument time je naš i vaš plan, podloga za donošenje godišnjih proračuna, podloga za akcijske planove i ciljane intervencije te obveza za prijavu projekata koji doprinose razvoju prostora u kojemu živimo.

Dokument je ujedno i naša zajednička vizija razvoja, jasno definirana kao nit vodilja dostizanja onoga stanja grada u kojemu želimo živjeti do 2025. godine. Definiranim strateškim ciljevima, mjerama, aktivnostima i projektima to stanje želimo postići zajedničkim radom, i to ne sami, već zajedno, jer Provedbeni program čine planirani projekti javnog, privatnog i civilnog sektora.

Naime, ovo je Vaš Provedbeni program i od srca hvala svima koji su sudjelovali u njegovoj izradi jer razvoj zajednice se gradi suradnjom, sudjelovanjem i partnerskim odnosima u cilju boljeg života svih građana.

GRADONAČELNIK

Tomislav Rob

1. Predgovor

Provedbeni program je kratkoročni akt strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) kojeg, sukladno članku 13. stavak 3. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17. - u daljnjem tekstu: Zakon) donosi gradonačelnik kao izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 11. stavak 2. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 37/23. - u daljnjem tekstu: Uredba) provedbeni programi JLP(R)S obuhvaćaju razdoblje od četiri godine, povezani su s proračunom JLP(R)S te sadrže mjere za provedbu planova razvoja JLP(R)S. Temeljem toga strateško planiranje i razvoj Grada Belog Manastira temeljit će se na postavljenom strateškom okviru koji je dio Provedbenog programa Grada Belog Manastira za razdoblje 2021.-2025. godine (u daljnjem tekstu: Provedbeni program).

Strateški okvir definiran je kroz 23 razvojne mjere, a koje se između ostaloga odnose i na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, odgoj i obrazovanje, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu; kulturu, tjelesnu kulturu i šport; zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet i održavanje javnih prometnica, gospodarski razvoj; lokalnu upravu i administraciju, demografiju i ostale. Sve mjere iz navedenih područja odgovaraju samoupravnom djelokrugu Grada Belog Manastira (u daljnjem tekstu: Grad).

U okviru 23 razvojne mjere aktivnosti su kroz koje će Grad pratiti uspješnost vlastitog strateškog planiranja te provedenih ciljeva i rezultata Provedbenog programa. Svaka utvrđena mjera mjerit će se kroz definirane pokazatelje rezultata provedbe mjere te utvrđene polazišne i ciljne vrijednosti za određeni pokazatelj rezultata. Strateški okvir Provedbenog programa obuhvaća poveznicu s proračunom Grada kao važan dio strateškog planiranja proračunskih sredstava. Detaljan pregled mjera, aktivnosti i projekata, zajedno sa akcijskim i financijskim planom nalazi se u Prilogu I. Provedbenog programa Grada Belog Manastira za razdoblje 2021.-2025.

Usvajanjem Plana razvoja Osječko-baranjske županije za razdoblje do 2027. godine („Županijski glasnik“ broj 3/22. - u daljnjem tekstu: Plan razvoja), razvojne mjere Provedbenog programa povezane su sa prioritetima i

posebnim ciljevima Plana razvoja, a u trenutku donošenja Provedbenog programa bile su usklađene sa strateškim ciljevima i prioritetnim područjima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

Sukladno smjernicama i odredbama Zakona te uputama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: MRRFEU) provedbeni programi mogu se revidirati na godišnjoj razini, a s obzirom na moguće novonastale okolnosti koje utječu na okolnosti provedbe ili novonastale obveze provedbe posebnih ciljeva te preuzimanja i razrade mjera iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja. Temeljem toga, prvim izmjenama i dopunama Provedbeni program usklađen je s:

- Planom razvoja Osječko-baranjske županije za razdoblje do 2027. godine („Županijski glasnik“ broj 3/22.)
- Odlukom o trećim izmjenama i dopunama Odluke o Proračunu i izvršenju Proračuna Grada Belog Manastira za 2022. godinu sa projekcijom za 2023. i 2024. godinu („Službeni glasnik Grada Belog Manastira" broj 11/22.)
- Odlukom o drugim izmjenama i dopunama Odluke o Proračunu i izvršenju Proračuna Grada Belog Manastira za 2023. godinu sa projekcijom za 2024. i 2025. godinu („Službeni glasnik Grada Belog Manastira" broj 13/23.)
- Odlukom o Proračunu i izvršenju Proračuna Grada Belog Manastira za 2024. godinu sa projekcijom za 2025. i 2026. godinu („Službeni glasnik Grada Belog Manastira" broj 12/23.)

2. Uvod

Grad Beli Manastir najveći je urbani centar Baranje, mikro-regije krajnjeg sjeveroistoka Hrvatske na istoku omeđene Dunavom i državnom granicom s Republikom Srbijom, na sjeveru i zapadu Republikom Mađarskom, a na jugu rijekom Dravom. Baranja je ravničarski, poljoprivredni kraj u kojem prevladava prirodni i kultivirani krajolik plodnih polja i rijetkih, konsolidiranih naselja izrazito ruralnog karaktera, s izuzetkom centralnog naselja Belog Manastira. Na području Baranje administrativno je ustrojeno 9, od ukupno 42 JLS-a na području Osječko-baranjske županije. Najbliže urbano središte Grada Belog Manastira je Grad Osijek udaljen 32 km. Od Slavenskog Broda udaljen je 115 km, a od Zagreba 304 km. Glavni grad Republike Mađarske – Budimpešta, udaljen je 233 km, Ljubljana (Slovenija) 433 km, Beč (Austrija) 448 km.

Beli Manastir kao jedini grad u mikroregiji Baranja okružen je sljedećim općinama: Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac i Popovac. Nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji (u daljnjem tekstu: OBŽ). OBŽ u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na: školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova. Osječko-baranjska županija prostire se na 4.149 km², obuhvaća sedam gradova i trideset pet općina. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Osječko-baranjska županija ima 259.481 stanovnika (169.654 u gradovima i 89.827 u općinama). U odnosu na popis 2011. godine broj stanovnika u županiji se smanjio za 14,9 % (u gradovima za 12,5 %, a u općinama za 19,1%). Prema popisu stanovništva Osječko-baranjska županija je na dan 31. kolovoza 2021. godine imala ukupno 259.481 stanovnika.

2.1. Samoupravni djelokrug i najvažnije javne politike Grada Belog Manastira

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi grad je svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sustav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značaja.

Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir razvrstan je u kategoriju malih gradova, od 10.000 do 35.000 stanovnika. Svojom površinom od 62,73 km² čini 1,51 % ukupne površine Osječko-baranjske županije i broji 7.973 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. godine. Prosječna gustoća naseljenosti iznosi 127,1 stan/km², što je i dalje znatno više od prosjeka OBŽ (62,5 stan./km²) i RH (68,4 stan./km²). Stanovništvo Grada živi u četiri naselja (Beli Manastir, Branjin Vrh, Šećerana i Šumarina), a najveću koncentraciju stanovništva ima u centralnom naselju, Belom Manastiru.

Prema indeksu razvijenosti Beli Manastir se razvrstava u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koja se prema vrijednosti indeksa nalazi u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih JLS-ova. Također, Grad se nalazi u OBŽ koja je razvrstana u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koja se prema vrijednosti indeksa nalazi u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih JP(R)S-ova.

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi gradovi u svom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima. Grad Beli Manastir, kao jedinica lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavlja baš te poslove, koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje; prostorno i urbanističko planiranje; komunalne djelatnosti; brigu o djeci; socijalnu skrb; primarnu zdravstvenu zaštitu; odgoj i osnovno obrazovanje; kulturu, tjelesnu kulturu i šport; zaštitu potrošača; zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša; protupožarnu i civilnu zaštitu i sve ostale poslove koji su zakonom prenijeti iz nadležnosti državne uprave jedinicama lokalne samouprave.

Grad Beli Manastir kao jedinica lokalne samouprave ustrojen je u tri ustrojstvene jedinice, a to su:

1. Služba Gradonačelnika i Gradskog Vijeća;
2. Upravni odjel za graditeljstvo i stambeno-komunalne poslove sa dva pododjela – Pododjel za upravne i imovinsko-pravne poslove i Pododjel za nominiranje i upravljanje projektima;
3. Upravni odjel za gospodarstvo, proračun, financije i društvene djelatnosti sa dva pododjela – Pododjel za društvene djelatnosti i Pododjel za proračun i financije.

Financiranje javnih potreba Grada vrši se kroz programe:

- Javna uprava i administracija

- odnosi se na operativno funkcioniranje izvršne uprave, održavanje objekata u vlasništvu grada, te rad predstavnika nacionalnih manjina
- Održavanje komunalne infrastrukture
 - odnosi se na održavanje javne čistoće, zelenih i javnih površina, održavanje prometnica, javnih parkirališta, građevina i uređaja javne namjene, javne rasvjete i zimske službe
- Izgradnja komunalne infrastrukture
 - izvršava se putem direktnog financiranja pojedinih projekata (npr. rekonstrukcija ulica i dječjih igrališta, izgradnja sustava odvodnje, asfaltiranje cesta, izgradnja javne rasvjete, biciklističkih staza, pribavljanja projektne dokumentacije i sl.)
- Izgradnja socijalne infrastrukture
 - odnosi se na uređenje i izgradnju socijalne infrastrukture na području grada i prigradskih naselja koja će čitavom području omogućiti društvenu i socijalnu regeneraciju
- Unaprjeđenje stanja u prostoru
 - odnosi se na program zaštite okoliša (uključujući akcijski plan uštede energije), gospodarenje otpadom (operativni troškovi i ulaganja), te izradu prostorno-planske i tehničke projektne dokumentacije
- Obnova stambeno-komunalne infrastrukture
 - provodi se isključivo putem kapitalnih ulaganja u obnovu kulturnih i drugih objekata u vlasništvu Grada
- Razvoj gospodarstva
 - postiže se kroz subvencioniranje poduzetništva, ulaganja u materijalnu i nematerijalnu poduzetničku infrastrukturu (izgradnja poduzetničke zone, financiranje rada razvojne agencije), udruge te djelatnosti turističke zajednice
- Javne potrebe u društvenim djelatnostima
 - U potprogramu kulture javne potrebe se zadovoljavaju sufinanciranjem djelatnosti udruga i kulturnih manifestacija, financiranjem djelatnosti Gradske knjižnice, Umjetničke škole i Centra za kulturu, te kapitalnim ulaganjima po mogućnosti.
 - U potprogramu sporta Grad podržava rad i program udruga i organizacija u sportu (donacijama) osiguravanjem financijskih

sredstava iz svog Proračuna te financiranjem djelatnosti nastavno sportske dvorane.

- Javne potrebe u području predškolskog odgoja i školstva zadovoljavaju se osiguravanjem sredstava za plaće zaposlenih i materijalnih troškova koji se tiču primarnih programa predškolskog odgoja i to cjelodnevni vrtićki i jaslički te poludnevni vrtićki program, programa predškole za skupinu djece koja prije polaska u osnovnu školu nisu bila obuhvaćena primarnim programom te posebni programi za djecu pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica i manjina. Osim toga, Grad donacijama u novcu osigurava stipendije studentima koji se obrazuju za deficitarna zanimanja, nadarenim studentima, stipendije s osnova socijalnog statusa te studentima koji su djeca hrvatskih branitelja i stradalnici Domovinskog rata. Osim studentima, iz proračuna Grada Belog Manastira osiguravaju se sredstva i za stipendije učenicima srednjih škola.
- Program zaštite od požara ima glavni cilj preventivno djelovati da do požara, eksplozije i nezgoda ne dođe, a ukoliko se to ipak dogodi, da se što brže, lakše, svrsishodno i jeftinije poduzmu potrebne mjere za otklanjanje istih. Kroz proračun, Grad Beli Manastir sufinancira JPVP Beli Manastir, a nadležno Ministarstvo osigurava sredstva za minimalni financijski standard za javne vatrogasne postrojbe.
- Programom zdravstva i socijalne skrbi Grad Beli Manastir temeljem Sporazuma sa Veterinarskom stanicom Beli Manastir financira skupljanje napuštenih i izgubljenih životinja, uklanjanje leševa te obvezno provodi deratizaciju i dezinfekciju, a istim Programom utvrđuje i prava, odnosno osnove i mjerila za ostvarivanje prava na subvenciju troškova stanovanja, komunalnih usluga te potporu za rad socijalno-humanitarnih udruga i ostale pomoći.

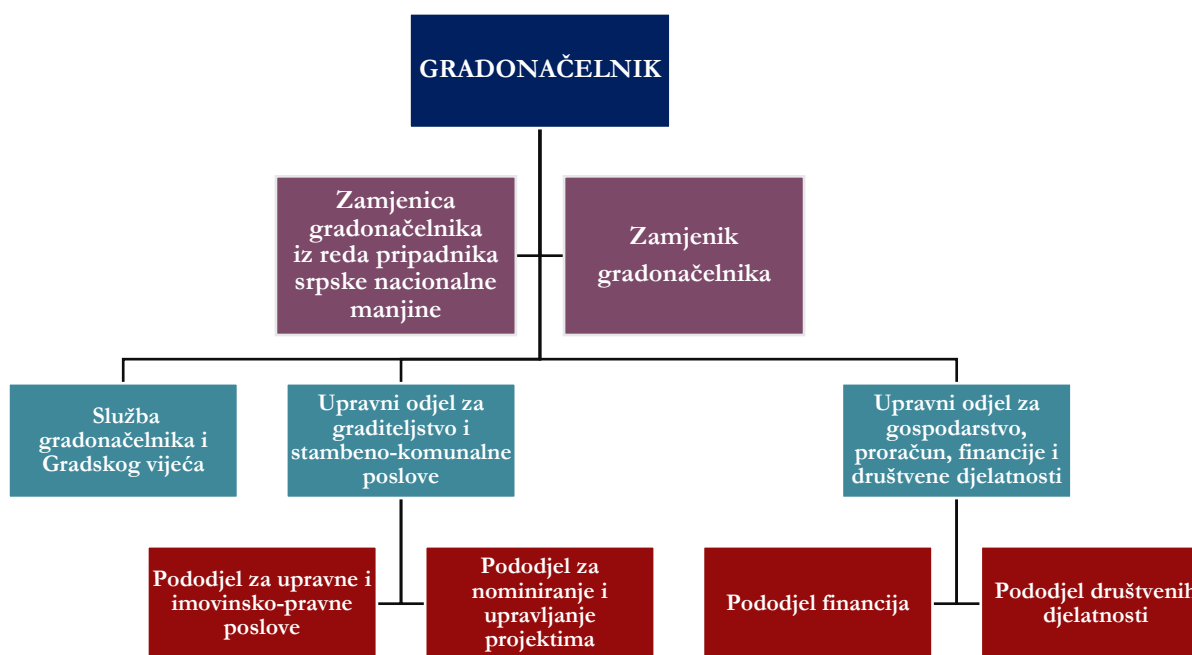
2.2. Vizija Grada Belog Manastira

Vizija razvoja Grada Belog Manastira za mandatno razdoblje 2021.-2025. je izjava koja kratko i jednostavno odgovora na pitanje „Što želimo postati u tom vremenskom periodu?“. Grad Beli Manastir svoju viziju definirao je na sljedeći način:

Postati oaza obiteljskih vrijednosti, vitalna i kohezivna zajednica svjesna razvojne snage svog identiteta, bazirana na obrazovanju, poduzetništvu i poboljšanju kvalitete života za sve svoje građane.

2.3. Misija Grada Belog Manastira

Misija Grada Belog Manastira je kontinuiran, predan i odgovoran rad na izvršavanju poslova i funkcija koje su mu Ustavom i zakonima stavljene u djelokrug prava i dužnosti. Gradska uprava, gradske ustanove i trgovačka društva odgovornim upravljanjem proračunskim sredstvima i javnim dobrima te transparentnim radom osiguravaju uvjete za gospodarski, društveni i komunalni razvoj grada Belog Manastira prepoznavanjem i zadovoljavanjem potreba svih njegovih građana.

Grafikon br. 1: Organizacijska struktura Gradske uprave Grada Belog Manastira

3. Opis izazova i razvojnih potreba koje će se adresirati provedbenim programom Grada Belog Manastira

U ovom poglavlju analizirani su dostupni podaci vezani uz demografiju, usluge zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanje, znanost i tehničku kulturu, kulturu, šport, civilno društvo, gospodarstvo i tržište rada, poljoprivredu i prehrambeno-prerađivačku industriju, turizam, zaštitu okoliša i prostorno uređenje, kvalitetu života na području grada Belog Manastira te institucionalni kontekst i ključne izazove budućeg razvoja.

Podaci korišteni da bi se opisali izazovi i razvojne potrebe OBŽ u Provedbenom programu odnose se na stanje na dan 31. prosinca 2019. godine, osim u slučajevima kada su podaci isključivo bili dostupni za određeno prethodno razdoblje, poput podataka iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. godine.

3.1. Demografski trendovi

Za potrebe analize demografskih pokazatelja u obzir je uzeto posljednjih šest popisa stanovništva s konačnim rezultatima Popisa stanovništva 2021.

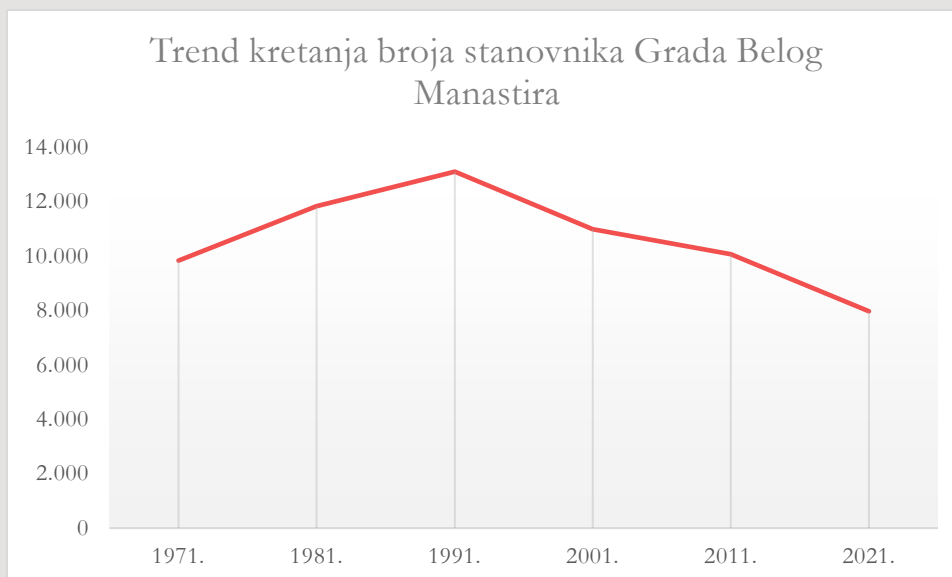
Tablica 1. Kretanje broja stanovnika Grada Belog Manastira po popisima stanovnika

Grad Beli Manastir	Broj stanovnika
1971.	9.839
1981.	11.837
1991. ¹	13.108
2001.	10.986
2011.	10.068
2021.	7.973

Trendovi depopulacije uslijed negativnog prirasta i migracijskog salda bilježe se u različitom intenzitetu na području cijele Hrvatske, a posljedice posebno snažno pogađaju male gradove u kojima demografske značajke postaju jedan od ključnih ograničavajućih faktora razvoja.

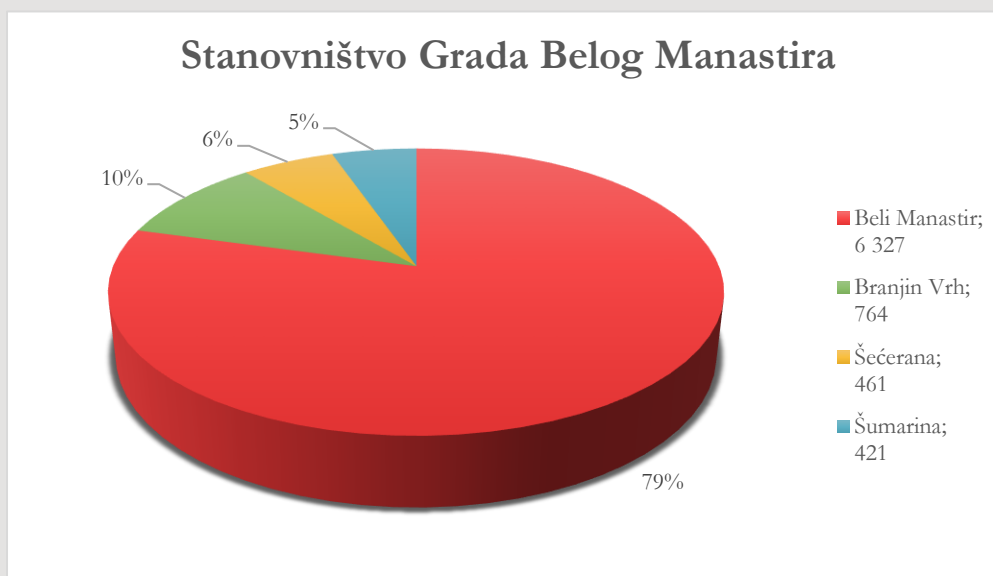
¹ Smanjeno za dio područja naselja koji je pripojen naselju Šećerana te sadrži dio podataka za naselje Šećerana do 1981. Istovremeno smanjeno izdvajanjem dijela u samostalno naselje Sudaraž (općina Petlovac).

Grafikon 2. Promjene broja stanovnika Grada Belog Manastira od 197. do 2021. godine

Prema rezultatima popisa stanovnika iz 2001. godine grad Beli Manastir je imao 10.986 stanovnika. Ukupno stanovništvo Općine se u promatranom razdoblju konstantno smanjivalo. Grad Beli Manastir prema Popisu stanovništva iz 2011. godine imao je 10.068 stanovnika što predstavlja daljnje negativno demografsko kretanje u odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine. Prema Popisu iz 2021. godine Grad Beli Manastir broji 7.973 stanovnika što je u odnosu na 2011. godinu 2.095 osoba manje.

Grafikon 3. Stanovništvo Grada Belog Manastira po naseljima prema posljednjem popisu stanovništva (2021.)

Iz grafikona je vidljivo kako 79 % stanovnika živi u naselju Beli Manastir, 10 % u naselju Branjin Vrh, 6 % stanovnika nalazi se u naselju Šećerana i 5 % u naselju Šumarina. Točnije, 6.327 stanovnika živi u Belom Manastiru, 764 u Branjinom Vrhu, 461 u Šećerani i 421 u Šumarini.

Glavni izazov u maloj sredini kao što je Grad Beli Manastir je iseljavanje radno sposobnog stanovništva, smanjenje prirodnog prirasta i demografskog potencijala za ekonomski rast, a samim time i mogućnosti preokretanja negativnih trendova prisutnih posljednjih godina.

3.2. Zdravstvo

Na području Grada Belog Manastira djeluje nekoliko zdravstvenih ustanova, a to su Dom zdravlja Beli Manastir i Zavod za hitnu medicinu koji su u nadležnosti OBŽ te dvije ljekarne. U rješavanju problema koji se pojavljuju u području primarne zdravstvene zaštite, Grad Beli Manastir kontinuirano surađuje s nadležnim tijelima županije.

U Gradu Belom Manastiru postoje sveprisutni javnozdravstveni problemi koji mogu utjecati na kvalitetu života, a kao i u drugim JLS-ovima predstavljaju i veliki izazov prilikom rješavanja. Sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), u suradnji s nadležnim organima i veterinarskom stanicom Grad Beli Manastir organizira i provodi protuepidemijske, higijenske i druge mjere za zaštitu, odnosno sprječavanje i suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti.

3.3. Socijalna skrb

Trend laganog pada broja korisnika pomoći na području Baranje u zadnjih par godina je primarno uzrokovan promjenama kriterija i zakonskog okvira programa opće socijalne pomoći (Zakon o socijalnoj skrbi, NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20). Posredan uzrok smanjenja korisnika programa opće socijalne pomoći je depopulacija uzrokovana izrazito negativnim prirodnim prirastom i ekonomskim migracijama – pojačano od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine i otvaranja tržišta rada za hrvatske građane u pojedinim članicama EU.

Glavni izazovi u području socijalne skrbi proizlaze iz toga što je mreža socijalnih usluga nedovoljno razvijena, a infrastruktura pružanja socijalnih usluga nedostatna.

Programom socijalnih potreba Grad Beli Manastir utvrđuje prava, odnosno osnove i mjerila za ostvarivanje prava na subvenciju troškova stanovanja, komunalnih usluga, te potporu za rad socijalno-humanitarnih udruga i ostale pomoći.

3.4. Obrazovanje, znanost i tehnička kultura

Na području Grada djelatnost odgoja i obrazovanja u javnim ustanovama provodi se u sklopu jednog dječjeg vrtića sa dva područna vrtića u prigradskim naseljima, dvije osnovne škole s jednom područnom školom, tri srednje škole te jednom školom s programom osnovnog umjetničkoga obrazovanja. Na području Grada ne djeluje niti jedna visokoškolska ustanova.

Predškolski odgoj u Belom Manastiru odvija se u Dječjem vrtiću „Cvrčak“ koji svoju djelatnost obavlja na tri lokacije: u Belom Manastiru, Branjinom Vrh u i Šećerani.

Osnovnoškolsko obrazovanje na području Grada Belog Manastira odvija se u dvije škole. U naselju Beli Manastir djeluje Osnovna škola "Dr. Franjo Tuđman", a u naselju Šećerana Osnovna škola "Šećerana", s područnim razrednim odjelom u Branjinom Vrh u te u drugim mjestima susjednog JLS-a.

Srednjoškolsko obrazovanje odvija se u tri škole i to u *Prvoj srednjoj školi Beli Manastir*, *Drugoj srednjoj školi Beli Manastir* i *Gimnaziji Beli Manastir*.

Program osnovnog umjetničkoga obrazovanja odvija se u *Umjetničkoj školi Beli Manastir* kroz izvođenje planova i programa za osnovno glazbeno obrazovanje, osnovno plesno obrazovanje (suvremeni ples) te predškolsko glazbeno i plesno obrazovanje.

Glavni izazovi obrazovanja na području Grada su demografski trendovi evidentni iz trendova upisa učenika srednjih škola koji pokazuju da se broj upisanih učenika smanjuje.

Finalizacijom infrastrukturnih projekata izgradnje i opremanja prostora u kojima se izvode programi ranog i predškolskog odgoja riješeni su gorući problemi neadekvatnog smještaja djece prema Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 063/2008). S obzirom na rastuće trendove upisa djece u dječje vrtiće na području Grada, u budućnosti će se sigurno pojaviti potreba za izgradnjom ili rekonstrukcijom drugih objekata u kojima će biti moguće smjestiti svu djecu u potrebi.

OŠ "Dr. Franjo Tuđman" Beli Manastir ima potrebu za manjim investicijskim ulaganjima, mahom u održavanje/unaprjeđenje postojećih infrastrukturnih

kapaciteta (uređenje prilaza, parkirališta, igrališta, rekonstrukcija sportske dvorane i sl.).

Školsko dvorište i školski park OŠ "Šećerana" u kojemu se nalazi i prostor vježbališta za nastavu tjelesno-zdravstvene kulture zastario je i zahtijeva daljnja ulaganja u rekonstrukciju i opremanje.

Problem srednjoškolskog obrazovanja osim primjetnog smanjenog upisa broja djece leži i u neusklađenosti potreba tržišta rada i aktualnog dostupnog programa srednjoškolskog obrazovanja u srednjim školama na području Grada.

3.5. Kultura

Glavni izazov u području kulture u Gradu, konkretnije gradskih udruga u kulturi, predstavlja nepotpuna financijska podrška udrugama na svim razinama. Financiranje pojedinačnih projekata udruga ne rješava problem financiranja cjelogodišnjeg rada, a time niti rasta i napretka s obzirom kako su to većinom manje udruge, s nedostatnim kapacitetima za financiranje iz EU fondova i ostalih složenijih izvora financiranja. Kultura u Gradu koji ujedno i predstavlja srce Baranje, čini izazov akterima u području kulture iz razloga što se pojavljuje i nedostatak infrastrukture za održavanje nekih kulturnih manifestacija u vidu adekvatno opremljenih društvenih domova.

Grad Beli Manastir utvrđuje koje su kulturne djelatnosti, akcije i manifestacije javne potrebe u kulturi Grada i od interesa za Grad, pored onih koje utvrđuju posebni zakoni, odnosno za koje će se Programom javnih potreba u kulturi grada Belog Manastira osigurati sredstva za naredno mandatno razdoblje te rješavanje glavnih izazova i problema.

3.6. Sport

Sukladno podacima iz Nacionalnog programa športa 2019. – 2026. (NN 69/2019), u razdoblju od 2012. do 2017. godine, gradovi iz skupine do 10.000 stanovnika znatno negativno odskoču u postotku izdvajanja sredstava za javne potrebe u sportu u odnosu na ukupan proračun, odnosno na javne potrebe u sportu po stanovniku. Navedena skupina uključuje najveći broj gradova (cca 62 – 65 gradova), od kojih je većina na potpomognutom području, a među kojima se nalazi i Beli Manastir. U skladu s navedenim osnovna problematika športa Grada Belog Manastira temelji se na modelu financiranja sporta, nedostatku infrastrukture, manjku stručnog kadra i negativnim demografskim trendovima koji utječu na broj stanovnika koji se

bave sportom, a posredno i na ekonomske učinke sporta u komplementarnom odnosu s drugim djelatnostima (u sportskoj industriji, trgovini sportske opreme, graditeljstvu sportskih objekata, turizmu, itd.) čime sport treba biti generator vlastitog ekonomskog razvoja, ali i ukupnog gospodarskog razvoja.

Radom na poboljšanju sportske infrastrukture u Gradu kapitalnim investicijama u sportske objekte, terene i bazene te na privlačenju novih korisnika povećavaju se i potrebe za financiranjem sportskih djelatnosti, a u skladu s postojećim modelom.

Grad svojim Programom utvrđuje javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarenje osigurava financijska sredstva iz svog Proračuna u skladu s odredbama Zakona, polazeći od potreba fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju sportsku djelatnost, njihovih dostignuća i mogućnosti tržišnih odnosa.

3.7. Civilno društvo

Organizacije civilnog društva (u daljnjem tekstu: OCD-ovi) su organizacijske strukture čiji članovi rade u općem interesu svih građana, a koje imaju ulogu posrednika između tijela javne vlasti i građana. Na području Grada su većinom u organizacijskom obliku udruge, a područja djelovanja su različita: kulturno-umjetnički amaterizam, socijalna djelatnost, branitelji i stradalnici, demokratska politička kultura, duhovnost, gospodarstvo, hobistička djelatnost, obrazovanje, znanost i istraživanje, sport, tehnička kultura, zaštita zdravlja te ostala područja djelovanja.

Problematika udruga većinom se zasniva na financijskoj nestabilnosti jer se većinom financiraju iz javnih izvora, putem javnih natječaja, koji nemaju predviđenu dinamiku raspisivanja i dodjele sredstava. Također, sukladno demografskim trendovima i padu broja stanovnika, a time i broja stanovnika zainteresiranih za rad i volontiranje u udrugama, operativni kapaciteti za organizaciju novih programa i aktivnosti sve su ograničeniji, a često mijenjanje zakonodavnog okvira uzrokuje nesigurnost postojećih kapaciteta.

Znatan dio udruga obavlja svoje aktivnosti u prostoru koji im je ustupljen i za koje ne moraju plaćati najam, dok jedan dio ipak mora unajmljivati prostor za svoje djelovanje. Udruge koje su duže aktivne često imaju svoj vlastiti prostor, dok s druge strane, što su udruge mlađe nemaju prostor za rad čime se javlja potreba za stavljanjem u funkciju i ostalih javnih objekata u kojemu mogu obavljati svoju djelatnost i aktivnosti.

Prikupljanje sredstava važan je dio rada udruga čime im se omogućuje aktivna prisutnost i djelovanje u zajednici. Najčešći načini financiranja su kroz provedbu projekata, članarinama, institucionalnom podrškom te volonterskim radom. S obzirom na strukturu i broj udruga na području Grada, najčešći izvori financiranja kod najvećeg broja su tijela lokalne/regionalne samouprave te tijela državne uprave, a najrjeđe se oslanjaju na samofinanciranje te međunarodne i domaće donatorske organizacije. Unatoč tome, na području Grada ipak postoji manji broj udruga s dovoljnim brojem aktivnih članova i zaposlenika te volontera koji imaju znanja i iskustva u prijavi i provedbi projekata financiranih iz EU fondova.

Najčešće prepoznati problemi vezani uz financijsku situaciju u nevladinom, neprofitnom sektoru jesu financiranje projekata s nedovoljnim iznosima i u zadnje vrijeme mali udio donacija te nedovoljno angažiranje poslovnog sektora u financiranju OCD-ova.

3.8. Gospodarstvo i tržište rada

Gospodarski sektor Grada nositelj je razvoja Grada koji se temelji na poslovanju mikro i malih trgovačkih društava/obrta/poljoprivrednih i turističkih gospodarstava, ali i na nekoliko srednjih/velikih međunarodno priznatih poslovnih subjekata.

Razvoj poduzetništva, odnosno nova i bolja radna mjesta ključan su preduvjet za održiv ostanak mladih obitelji i pojedinaca na području Grada. Međutim, javna ulaganja u gospodarstvo kao i direktna podrška razvoju poduzetništva te otvaranju novih radnih mjesta nedovoljna su za značajniji rast i razvoj. Postojeća poduzetnička infrastruktura nije u dovoljnoj mjeri pripremljena za ulaganja i poslovanje te promovirana među potencijalnim investitorima. Na promatranom je području potrebno mobilizirati snage kako bi se ojačala proizvodnja i prodaja autohtonih i cijenjenih poljoprivrednih i prerađivačkih proizvoda kod kojih ne postoji jasna i organizirana proizvodna i prodajna strategija. Veliki potencijali koji se očituju u poljoprivrednom i prerađivačkom sektoru omogućit će nova zapošljavanja i razvoj ovog kraja. Trenutna se ograničenja odnose prvenstveno na financijske barijere, neorganiziranost i neinformiranost, na nedostatnu opremljenost poljoprivredne, prerađivačke i poduzetničke infrastrukture, nedovoljnu inovativnost proizvodnje, nedovoljno kvalificiranu ili slabo dostupnu radnu snagu te manjkavi pristup informacijama i znanju.

3.8.1. Poljoprivreda i prehrambeno-prerađivačka industrija

Velika prednost područja predstavljaju prvenstveno vrijedna poljoprivredna zemljišta pogodna za obrađivanje te intenzivnu ili ekološku poljoprivredu. U prilog tome ide što se na području Grada Belog Manastira nalazi 3.100,41 ha obradivih poljoprivrednih zemljišta, od toga 1.161,85 ha osobito vrijednih obradivih (P1) zemljišta, 1.934,28 ha vrijednih obradivih (P2) zemljišta i tek 4,28 ha ostalih obradivih (P3) zemljišta. U strukturi poljoprivrednih površina također se dodatno nalazi i 212,74 ha ostalih poljoprivrednih (PŠ) zemljišta.

U jugoistočnom dijelu Grada Belog Manastira prostire se površinom najveća šumska površina – šuma Haljevo, kojom upravljaju Hrvatske šume. Ostala područja Grada Belog Manastira su pod niskom vegetacijom ili agrarnim krajobrazom, nema zaštićenih dijelova prirode, a glavni prirodni resursi su šumska i veoma dobra poljoprivredna zemljišta, pogodna i za uzgoj vinove loze. Prirodni potencijal postoji i za lov i lovno gospodarstvo (na području Belog Manastira su dijelovi jednog državnog lovišta i četiri zajednička lovišta).

3.8.2. Turizam

Grad Beli Manastir, TZ Baranje i registrirani subjekti u sektoru turizma posljednjih nekoliko godina ulažu financijske napore u razvoj turizma. Kretanje broja dolazaka i broja noćenja indikator je rasta sektora turizma u pojedinom sektoru što ujedno predstavlja i veliki izazov. Glavni problem sektora turizma na području Grada Belog Manastira je pojava pandemije uzrokovane novim Covid-19 virusom što uveliko otežava rad u sektoru turizma.

S povećanjem broja posjeta i dolazaka te razvojem kontinentalnog i ruralnog turizma kao najčešćeg oblika i s njim povezanih djelatnosti, povećava se opasnost od zadiranja u očuvana prirodna bogatstva i narušavanje prirodne ravnoteže te će se sve više pažnje morati posvećivati zaštiti okoliša i prirodnog staništa ljudi i još uvijek raznolikog biljnog i životinjskog svijeta.

3.9. Zaštita okoliša i prostorno uređenje

Kako na području Grada Belog Manastira nema prirodno zaštićenih područja, a u pojedinim projektima vezanim uz druga područja vođena je briga o mjerama zaštite okoliša, u ovom poglavlju promatrana je zaštita okoliša kroz donesene dokumente o zaštiti i spašavanju i održivom razvoju, a kroz ulaganja u unaprjeđenja stanja u prostoru Grad Beli Manastir obuhvatio

je aktivnosti vezane za Program zaštite okoliša, gospodarenje otpadom i prostorno uređenje.

Glavni izazovi s kojima se Grad susreće u području zaštite okoliša je onečišćenje česticama (PM₁₀) unutar Grada što je uzrok strukture energenata koji se koriste za grijanje kućanstava.

3.10. Kvaliteta života

Nekoliko je kategorija u koje je moguće ulagati kako bi se poboljšala sveukupna kvaliteta života građana. Jedna od tih kategorija je i „kvaliteta života“ koja obuhvaća šest čimbenika – razvoj stanovanja, razvoj zajednice, opskrba vodom, ulična rasvjeta, istraživanje i razvoj stanovanja i komunalnih pogodnosti i ostali rashodi vezani za stanovanje i komunalne pogodnosti.

Glavni izazovi u vodoopskrbi odnose se na izgradnju sustava javne odvodnje s ciljem povećanja priključenosti korisnika i nadogradnjom postojećeg sustava pročišćavanja otpadnih voda koji trenutno ne udovoljava zahtjevima vodoopskrbe.

Pitanje održivog zbrinjavanja otpada vezano je uz nedovoljno razvijenu infrastrukturu, a izazov je koji će biti rješavan kroz sanaciju i uređenje gradske deponije, nabavku opreme za razvrstavanje otpada i izgradnju postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice).

Glavni izazovi u cestovnom prometu i prometnoj infrastrukturi na području Grada vezani su uz dotrajale kolnike i pločnike u dijelu ulica te nedovoljan broj parkirališnih mjesta koji uzrokuju prometna zagušenja u središtu grada.

Biciklistička infrastruktura razvijena je na području cijeloga grada te povezuje prigradska naselja s Belim Manastirom, ali unutar samih naselja mreža biciklističkih staza je nešto slabije razvijena. Kao glavni izazov nametnuo se daljnji razvoj biciklizma kroz izgradnju preostalih potrebnih staza te povezivanje postojećih kako bi se dobila zaokružena cjelina i povezivanje cijele infrastrukture što će u potpunosti doprinijeti razvoju cikloturizma na području Grada i okolice.

Željeznička infrastruktura prilično je zastarjela te će u dogledno vrijeme zahtijevati sanaciju dotrajalih pružnih prijelaza koji predstavljaju opasnost u cestovnom, biciklističkom i pješačkom prometu.

Za uspješnu realizaciju koncepta pametnog grada nužan preduvjet je dostupna i dugoročno osigurana digitalna infrastruktura koja predstavlja temelj na kojem se grade sve napredne pametne usluge današnjice i u budućnosti. Izgradnja kvalitetne gradske širokopojasne infrastrukture nužan

je preduvjet za ostvarenje usluga i provedbu rješenja pametnog grada i povećanje kvalitete života.

Grad Beli Manastir će programom obnove stambeno-komunalne infrastrukture odrediti aktivnosti vezane za radove na obnovi objekata i uređaja stambeno-komunalne infrastrukture te javno-gospodarske namjene i sredstvima od prodaje stanova i kuća u vlasništvu RH i stanova i kuća u vlasništvu Grada uvelike povećati kvalitetu života u Gradu.

3.11. Institucionalni kontekst i ključni izazovi budućeg razvoja

Grad Beli Manastir, kao jedinica lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja, stoga ima i ključnu ulogu u upravljanju razvojem i kvalitetom života, kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Grad Beli Manastir kao jedinica lokalne samouprave ustrojen je u tri ustrojstvene jedinice:

- I. Upravni odjel za graditeljstvo i stambeno-komunalne poslove u okviru kojeg su dva pododjela i to Pododjel za upravne i imovinsko-pravne poslove i Pododjel za nominiranje i upravljanje projektima
- II. Upravni odjel za gospodarstvo, proračun, financije i društvene djelatnosti u okviru kojeg su dva pododjela i to Pododjel za društvene djelatnosti i Pododjel za proračun i financije.
- III. Služba gradonačelnika i Gradskog vijeća obavlja stručne, administrativne i druge poslove za Gradsko vijeće, gradonačelnika, njihova radna tijela (stalna i povremena), stručne poslove za mjesne odbore s područja Grada, kao i za vijeća nacionalnih manjina Grada Belog Manastira. Osim navedenih poslova, Služba gradonačelnika i Gradskog vijeća obavlja i protokolarne i informativne poslove, kadrovske, pomoćno-tehničke i ostale zajedničke poslove.

Na izvršavanju poslova Gradske uprave Grada Belog Manastira zaposleno je ukupno 25 radnika, od kojih 23 na neodređeno i 2 na određeno vrijeme te 3 dužnosnika.

Kako bi se osigurao daljnji razvoj Belog Manastira, potrebno je voditi računa o lokalnom identitetu, koji je polazišna točka i pokretač razvoja, jer se on kao pretpostavka pronalazi u bazama prerađivačkog sektora, ali i poduzetništva, multikulturalnosti i kulture. Na taj će način grad Beli Manastir svoj razvoj bazirati na komparativnim prednostima, što će njegov rast činiti stabilnijim i jačim.

Osnovni preduvjet za urbanu regeneraciju je kreiranje novih radnih mjesta i poboljšanje postojećih kroz poticanje razvoja poduzetništva i samozapošljavanja te omogućavanje pristupa infrastrukturi i uslugama za sve društvene skupine.

Daljnji razvoj i održivost Grada Belog Manastira bit će plod pametne kombinacije novih tehnologija, prvenstveno IKT, moderne infrastrukture, digitalnih usluga, na osnovi potreba građana i gospodarstvenika te povezivanja pametnih električnih mreža, interneta, pokretnih mreža i umreženih (pametnih) uređaja.

4. Popis prioriteta djelovanja u nadležnosti Grada Belog Manastira s obrazloženjem odabira

U nastavku su obrazloženi prioriteti, odnosno intervencije koje će Grad Beli Manastir provoditi tijekom mandatnog razdoblja 2021.-2025., a koji su u skladu s posebnim ciljevima Plana razvoja Osječko-baranjske županije do 2027. godine te na odgovarajući način upućuju na utvrđene razvojne potrebe i glavne razvojne izazove u samoupravnom djelokrugu Grada Belog Manastira.

4.1. PC 1. Podrška demografskoj revitalizaciji i osnaživanje obitelji

Stanovništvo je temeljni činitelj, ali i posljedica složenog tijeka gospodarske i društveno-političke stvarnosti. Shodno tome, jasna je i nužnost usklađivanja razvoja stanovništva s općim gospodarskim i društvenim procesom. Potpuni sklad nije moguć, ali je moguća težnja i približavanje trendu kojim će biti zadovoljeni i pojedinci i zajednica. Utjecanje na promjenu brojnosti stanovništva i na poboljšanje njegove kakvoće, posebice na stupanj njegove (ne)razvijenosti, moguće je samo uz primjenu postojeće i osjetne materijalne potpore svih slojeva stanovništva, a posebice obitelji kao temelja društva.

Uvođenje i provedba različitih demografskih mjera i aktivnosti kojima se pozitivno utječe na poboljšanje kvalitete života na području Grada Belog Manastira imaju u cilju zaustavljanje depopulacijskih trendova, poticanje demografske obnove, jačanje pozitivnih migracijskih tokova te poticanje

mladih na zasnivanje obitelji i rađanje djece te osiguravanje potreba djeteta od rođenja do završetka odgojno-obrazovnog procesa.

4.2. PC 2. Razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstva i socijalne skrbi

Kako bi se dovelo do poboljšanja pristupa i kvalitete temeljne društvene infrastrukture i usluga povezivanjem postojećih i ravnomjernim razvojem novih usluga usklađenih s potrebama stanovništva i pojedinih lokalnih zajednica prioritet ulaganja Grada je i u izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata društvene infrastrukture (projekt *Rekonstrukcije Društvenog doma Šumarina* i *Nastavno-športskog centra Šećerana*). Njome će se djelovati na očuvanje cjeloživotnog zdravlja kroz zdravstveno usmjerenu tjelesnu aktivnost svih članova populacije. Ulagat će se u bolje unaprjeđenje usluga u zajednici čime će se postići ostvarivanje jednakih prilika za ranjive društvene skupine, poboljšanje kvalitete života i jačanje društvene kohezije (projekt *Poboljšanje životnih uvjeta romske zajednice - izgradnja i opremanje Romskog kulturnog centra*). Razvijanjem suradnje s javnim institucijama poput osnovnih i srednjih škola, domova za starije i nemoćne osobe, centra za socijalnu skrb, policijske postaje i slično, omogućit će se provođenje projekata kojima će se ostvarivati zajednički ciljevi vezani uz ostvarivanje boljih uvjeta života stanovnika Grada Belog Manastira.

Dostupnost, kvaliteta i učinkovitost zdravstvene zaštite osnovne su vrijednosti modernih zdravstvenih sustava. S obzirom na utjecaj drugih čimbenika na zdravlje (okoliš, zarazne bolesti, itd.), promicat će se međuprofesionalna suradnja i razvoj međusektorskog pristupa. Grad temeljem Sporazuma sa Veterinarskom stanicom Beli Manastir, a temeljem Zakona o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13 i 115/18) i Zakona o zaštiti životinja (NN102/17 i 32/19) financira skupljanje napuštenih i izgubljenih životinja, odnosno uklanjanje leševa, a temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18 i 47/20), obvezno provodi akcije deratizacije i dezinsekcije.

Socijalna solidarnost čini temelj hrvatskog sustava socijalne sigurnosti. S obzirom kako se posebno snažna koncentracija područja s visokim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti nalazi u pograničnim područjima, odnosno na područjima koja su pretrpjela velike ljudske i materijalne gubitke tijekom Domovinskog rata te na potpomognutim područjima, prioriteti Grada Belog Manastira programi su i aktivnosti kojima se unaprjeđuju socijalne usluge na području Grada. Financiranje se u velikoj mjeri odnosi na direktno pokrivanje potreba ciljnih skupina te na razvoj i

jačanje socijalnih usluga u zajednici i usluge podrške obiteljima. Potiče se socijalno uključivanje, društveno poduzetništvo, socijalne inovacije, zapošljavanje i veća konkurentnost na tržištu rada te se ulaže u stambeno zbrinjavanje najugroženijih.

4.3. PC 3. Razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u funkciji gospodarstva i tržišta rada

Umjetničko obrazovanje dostupno je svakome pod jednakim uvjetima bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob, prema njegovim sposobnostima, a u skladu s Zakonom o umjetničkom obrazovanju. (NN 130/2011).

Uključivanje učenika u umjetničke procese, uz istodobno ugrađivanje elemenata njihove vlastite kulture u obrazovanje, razvija u svakom pojedincu smisao za stvaralaštvo i inicijativu, bogatu maštu, emocionalnu inteligenciju, sposobnost kritičkog mišljenja, smisao za samostalnost te slobodu mišljenja i djelovanja. Odgoj za i kroz umjetnost također potiče kognitivni razvitak i pridonosi da ono što i kako učenici uče odgovora potrebama modernih društava u kojima žive.

Jedan od prioriteta u kojima se ogleda briga Grada Belog Manastira o razvoju najvažnijih članova našega društva, ulaganje je u osiguravanje preduvjeta za umjetničko obrazovanje djece i mladih ulaganjem u modernizaciju i unaprjeđenje materijalnih uvjeta Umjetničke škole Beli Manastir kroz uređenje i prenamjenu prostorija koje će se prenamijeniti u nove učionice za sviranje.

Rani i predškolski odgoj uvjet je za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti. Sustav odgoja i obrazovanja koji svakom djetetu pruža sustavno obrazovanje, stjecanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, stjecanje strukovnih i visokoobrazovnih kvalifikacija u kvalitetnim odgojno-obrazovnim ustanovama te omogućuje zaposlenima karijerne puteve u skladu s potrebama gospodarstva i tržišta rada te osobnim sklonostima i sposobnostima temelj je trajno održive budućnosti. Prioritet djelovanja kojim će se zadovoljiti potreba povećanja dostupnosti kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja svakom djetetu postići će se ulaganjem u kapacitete i infrastrukturu gradskih vrtića te osiguravanjem standarda kvalitete kako bi se svakom djetetu osigurao kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi, a obiteljima pomoglo u odgoju i obrazovanju njihove djece u sve zahtjevnijem životnom okruženju. Isto podrazumijeva daljnje sufinanciranje

djelatnosti predškolskog odgoja i naobrazbe, tj. Dječjeg vrtića „Cvrčak“ Beli Manastir i osiguravanje sredstva za materijalne rashode koji su potrebni za funkcioniranje objekata u kojima provodi svoju djelatnost. Također, osigurat će se i daljnje provođenje projekata *Sportskog i terapijskog vrtića u Domu Branjin Vrh, Obrazovanje za sve te Produženog boravka*.

4.4. PC 4. Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana

Redovita tjelesna aktivnost povećava kvalitetu života na fiziološkom i psihološkom planu. Zdravlje je osnova svih ljudskih djelatnosti, stoga zaštita i unapređenje zdravlja znatno prelazi okvire klasične zdravstvene službe, čemu doprinosi i područje tjelesne i zdravstvene kulture. Osiguranje materijalnih i ljudskih resursa, promocija i izgradnja infrastrukture važne za bavljenje športom i podizanje svijesti o važnosti rekreacije prioritet je razvoja športskih aktivnosti zajednice. Financiranjem javnih potreba u športu i športskih djelatnosti na području Grada, a kroz aktivnosti koje provodi Zajednica športskih udruga Grada Belog Manastira, razvijat će se mehanizmi sustavnog poticanja, promicanja i očuvanja športa, zdravlja i aktivnog života svih dobnih skupina, a posebno mladih te osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, kroz programe tjelesne i zdravstvene kulture te uključivanje u aktivnosti športskih udruga u Gradu.

Za potrebe razvoja i unaprjeđenja lokalne infrastrukture u cilju jačanja atraktivnosti područja te turističke valorizacije istoga pristupilo se obnovi i izgradnji kompleksa *Gradskog sportskog parka*. Rezultati projekta mogu poslužiti drugim jedinicama lokalne samouprave kao primjer objedinjavanja sportskih sadržaja za iste ciljne skupine te kao dobra promocija sporta, rekreacije i zdravog života u lokalnoj zajednici. Obnovom i izgradnjom kompleksa doprinijet će se društvenoj, prostornoj i gospodarskoj revitalizaciji lokalne zajednice.

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina propisano je da vijeća nacionalnih manjina u jedinici samouprave imaju pravo: predlagati tijelima jedinice samouprave mjere za unapređivanje položaja nacionalne manjine u državi ili na nekom njenom području, uključujući davanje prijedloga općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu tijelima koja ih donose, isticati kandidate za dužnosti u tijelima državne uprave i tijelima jedinica samouprave, biti obaviješteni o svakom pitanju o kome će raspravljati radna tijela predstavničkog tijela jedinice samouprave, a tiče se položaja nacionalne manjine, davati mišljenja i prijedloge na programe

radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene nacionalnim manjinama ili na programe koji se odnose na manjinska pitanja.

Učinkovita zaštita i promicanje vladavine prava i zaštita ljudskih, a osobito manjinskih, vjerskih i drugih prava i sloboda prioritet je na nacionalnoj te tako i na razini jedinica lokalne samouprave i kao takav ima važnu ulogu u životu Grada Belog Manastira koji živi kao primjer vjerskog i kulturnog pluralizma.

Područje kulture, u kojemu su sloboda kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i zaštita kulturne baštine temelj kulturnog i nacionalnog identiteta, ključan je element društvenog razvoja. Financiranje javnih potreba u kulturi polazi od potreba i postignutog stupnja razvitka kulture i kulturnih djelatnosti, te obuhvaća sve oblike poticanja i promicanja kulture i kulturnih djelatnosti što pridonose razvitku i unapređivanju svekolikog kulturnog života u Gradu, Županiji i Republici Hrvatskoj.

Grad Beli Manastir utvrđuje koje su kulturne djelatnosti, akcije i manifestacije dio javnih potreba u kulturi Grada i od interesa za Grad, pored onih koje utvrđuju posebni zakoni, odnosno za koje će se javne potrebe u kulturi grada Belog Manastira osigurati sredstva.

Kao javna potreba u kulturi za Grad Beli Manastir utvrđena je:

- redovna djelatnost Gradske knjižnice Beli Manastir,
- redovna djelatnost Centra za kulturu Grada Belog Manastira,
- redovna djelatnost Umjetničke škole Beli Manastir,
- aktivnosti udruga u kulturi s područja Grada Belog Manastira, s naglaskom na: njegovanje kulturne tradicije i običaja hrvatskog naroda i svih nacionalnih manjina koje žive na području Grada Belog Manastira; kulturnu suradnju sa drugim gradovima u RH i međunarodnu kulturnu suradnju, sudjelovanje na kulturnim manifestacijama u Gradu tijekom godine, aktivnosti i manifestacije od lokalnog značaja na području tehničke kulture koje potiču i promiču tehničku kulturu uključujući popularizaciju znanosti i tehnike kod djece i mladeži, izdavačku djelatnost, poticanje glazbenog i dramskog stvaralaštva te izložbe i slične manifestacije koje pridonose razvoju i promicanju kulturnog života u Gradu
- aktivnosti vjerskih zajednica s područja Grada Belog Manastira i to isključivo vezano za održavanje i revitalizaciju sakralnih objekata na području Grada.

4.5. PC 5. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i održivog korištenja prirode te jačanje otpornosti i ublažavanje klimatskih promjena

Ugradnja odgoja i obrazovanja za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog sustava i svakodnevni život učenika i djelatnika odgojno-obrazovnih ustanova ima u cilju odgojiti mlade generacije osjetljivima na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti. Međunarodne Ekoškole su program osmišljen za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini čitavih odgojno-obrazovnih ustanova (osnovne i srednje škole, dječji vrtići i učenički domovi, škole za djecu s posebnim potrebama i fakulteti). Grad Beli Manastir svjestan je važnosti razvoja i podizanja ekološke osviještenosti građana, očuvanja i poboljšanja bioraznolikosti, povećanja prirodnog kapitala te sprječavanja onečišćenja i zaštite okoliša kroz edukaciju najmlađih članova naše zajednice pa će sukladno tome i sudjelovati u participaciji za program „Ekoškola“.

Uklanjanje ruševnih objekata na području Grada indirektno će stvoriti preduvjete za potencijalni razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja pridonose očuvanju, poboljšanju i očuvanju prirode, prirodnih funkcija i procesa te će se potaknuti učinkovito korištenje prostornim resursima uz smanjenje potrebe za širenjem građevinskih područja.

Sanacija divljih deponija odnosi se na sanaciju odnosno uređenje preostalih površina nelegalno korištenih kao odlagališta otpada (riječ je o lokacijama u blizini Šećeranskog jezera, a uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša) čime će se direktno utjecati na unaprjeđenje kvalitete življenja svih stanovnika Grada.

Klimatske promjene su glavni motiv za promjenu energetske paradigme koja ima isključivu funkciju opskrbe i razvoja ekonomije te koristi većinom fosilna goriva. Na političkom planu EU-a to se vidi u strateškom pomaku zvanom i „energetska tranzicija“ koju karakterizira prijelaz na niskougljičnu ekonomiju s visokom stopom energetske učinkovitosti i velikim udjelom obnovljivih izvora energije uz pouzdanu i pristupačnu opskrbu energijom. Uspješna „tranzicija“ pretpostavlja aktivno djelovanje na svim razinama upravljanja, europskim, nacionalnim te lokalnim. Aktivnosti na lokalnoj razini s naglaskom na planiranje mjera prilagodbe i analizu ranjivosti i rizika od klimatskih promjena planiraju se kroz Akcijske planove za energetske i klimatski održiv razvoj (SECAP) čiji je trošak izrade planiran u proračunu GBM za 2022. god. Aktivnosti kojima se također planira doprinos zelenoj i urbanoj obnovi Grada odnose se i na provedbu akcija *Zelena čistka* i *Papir recikliramo, u budućnost*

profitiramo (izlet učenika razreda koji prikupi najviše starog papira) te nabava punionice za električna vozila uz planirano sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

4.6. PC 6. Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije

Održivost je sposobnost trajnog održavanja neke funkcije ili procesa, razvoj je proces nastajanja nečega novog iz prethodnog i anticipiranog stanja, a napredak je povezan sa zbivanjima i obilježjima ljudskog utjecaja te se zbiva svjesno i ciljano je usmjeren.

Podizanjem razine komunalne opremljenosti intenzivirat će se prijelaz na hijerarhiju gospodarenja otpadom odnosno sprječavanje nastanka komunalnog otpada, priprema za ponovnu uporabu, odvojeno prikupljanje, recikliranje, oporabu i ponovnu uporabu. Kroz projekte sanacije i uređenja gradske deponije, izgradnju i opremanje sortirnice otpada i nabavu opreme za reciklažno dvorište osigurat će se razvoj infrastrukture i unaprjeđenje kapaciteta jedinice lokalne samouprave za provedbu nacionalnog plana gospodarenja otpadom.

S ciljem doprinosa razvoju životnih uvjeta značajna ulaganja provodit će se na području izgradnje i obnove objekata i uređaja javne i komunalne infrastrukture, poslovnih objekata te zgrada javne namjene od važnosti za Grad čime će se pružiti snažna podrška poboljšanju osnovnih javnih usluga te obnova vizura Grada Belog Manastira.

Potporna jačanju ekonomskog dinamizma manjih gradova znači umanjivanje razlika između urbanih i ruralnih područja i povećanje kvalitete života na cjelokupnom gravitacijskom području, a naročito u njegovim ruralnim dijelovima. U Gradu Belom Manastiru to će se postići ulaganjima u prostor s naglaskom na:

- izgradnju pješačko-biciklističkih staza (izrada projektno-tehničke dokumentacije za zatvaranje prstena pješačko-biciklističkih staza koji bi povezali sva naselja na području Grada Belog Manastira i gradskih bazena, uz planirano sufinanciranje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije),
- rekonstrukciju i održavanje poljskih puteva (planirana je usluga redovnog održavanja kolničkog zastora poljskih puteva kao i izgradnja novih gdje još nisu uređeni),

- izgradnju i rekonstrukciju nogostupa,
- rekonstrukciju dječjih igrališta (planirano je opremanje dječjih igrališta na području Grada Belog Manastira na mjestima gdje su postojeća igrala devastirana i više nisu sigurna za upotrebu, zamjena igrala i dodavanje novih sadržaja),
- zaštitu objekata na javnim površinama od vremenskih neprilika,
- izgradnju i rekonstrukciju prometnica i parkirališta (obuhvaća rekonstrukciju i izgradnju/asfaltiranje prometnica u dijelovima naselja gdje je postojeći kolnik uništen uslijed korištenja i/ili izvođenja pojedinih vrsta građevinskih radova na području Belog Manastira i Branjinog Vrh te izgradnju prometnice Branjin Vrh – Popovac radi bolje prometne povezanosti dva navedena naselja),
- poboljšanje vodokomunalne infrastrukture i infrastrukture groblja (provodi se kroz „Projekt poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Beli Manastir“ na kojem Grad Beli Manastir sudjeluje kao partner) te izgradnju groblja (kuća za ispraćaj u naselju Šumarina)

4.7. PC 8. Jačanje kapaciteta, spremnosti i otpornosti zajednice na rizike

Vatrogasna djelatnost podrazumijeva sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženim požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, te obavljanje drugih poslova u nezgodama, ekološkim i inim nezgodama.

Program zaštite od požara ima glavni cilj preventivno djelovati da do požara, eksplozije i nezgoda ne dođe, a ukoliko se to ipak dogodi, da se što brže, lakše, svrsishodno i jeftinije poduzmu potrebne mjere za otklanjanje istih. Grad Beli Manastir će u ovom mandatnom razdoblju financirati djelatnost Javne profesionalne vatrogasne postrojbe Grada Belog Manastira i dobrovoljnih vatrogasnih društava čiji je osnivač Grad Beli Manastir te će sufinancirati aktivnosti Vatrogasne zajednice Baranja koje provodi u suradnji sa JPVP Grada Belog Manastira te DVD-ima Beli Manastir i Branjin Vrh. Kao prioriteti će se postaviti jačanje spremnosti, opremljenosti i kapaciteta temeljnih snaga u sustavu vatrogastva na području Grada Belog Manastira, a kao jednoga od temeljnih stupova opće i nacionalne sigurnosti.

Prioritet djelovanja Grada Belog Manastira na području očuvanja dobrobiti građana i uobičajenog načina života je kroz jačanje kapaciteta, sposobnosti odgovora i pripravnosti operativnih snaga civilne zaštite te

stvaranjem otpornosti na svim razinama i u svim fazama sustava upravljanja sigurnosnim politikama.

4.8. PC 9. Razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja te konkurentnosti i inovativnosti gospodarstva

Mala i srednja poduzeća ključna su za konkurentnost i prosperitet lokalnog gospodarstva, a poduzetništvo je jedna od temeljnih društvenih vrijednosti i okosnica općeg razvoja. Jedan od prioriteta je stvoriti uvjete za daljnji razvoj poduzetništva i unaprjeđenje konkurentnosti lokalnog gospodarstva provođenjem potpunog financijskog modela (Programom dodjele bespovratnih sredstava poduzetništvu i obrtništvu na području Grada Belog Manastira) i stvaranjem poticajnog poslovnog okruženja za nastajanje novih ideja i pokretanje poduzetničkih aktivnosti. Potiče se razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzetnika te omogućuju nova proizvodna ulaganja i povećanje produktivnosti. Grad Beli Manastir uključen je u projekte OBŽ:

- „Kreditiranje obrtnih sredstava“ – subvencioniranje kamate na odobrene kredite u visini od 2 % za poduzetnike i obrtnike sa područja Grada.
- „Pomoć u realizaciji projekata sufinanciranih iz EU programa“ i „Stambeni krediti u funkciji poticanja gospodarstva“ – sufinanciranje kamate na kredite koje realiziraju korisnici – poduzetnici ili fizičke osobe sa ciljem zapošljavanja odnosno širenja gospodarskih aktivnosti na području Grada.

Tijekom 2020. godine otvoren je novi objekt PEER centra u Šećerani čiji prostori su namijenjeni raznim društvenim i gospodarskim aktivnostima. Za upravitelja objekta je posebnom Odlukom Gradskog vijeća imenovana Baranjska razvojna agencija Grada Belog Manastira. Grad Beli Manastir osigurava u proračunu sredstva za režijske troškove i troškove održavanja cijelog objekta.

Izgradnjom kapaciteta za skladištenje u Poslovnoj zoni Zapad (projekt *Izgradnja skladišnih kapaciteta*) realizirat će se poslovni prostori za najam postojećim poduzetnicima i poljoprivrednicima, s obzirom kako je primijećena potreba i interes za najmom takvih prostora u kojemu će biti moguće skladištiti materijal, sirovine, poluproizvode i gotove proizvode za čije skladištenje poduzetnici i poljoprivrednici nemaju uvijek raspoložive i dostatne vlastite skladišne kapacitete. Uz izgradnju objekta bit će provedena i izgradnja pristupnih prometnica do objekta.

Grad Beli Manastir iznimno cijeni aktivnosti gospodarskih udruga te će tako redovito financirati promicanje rezultata rada strukovnih udruga koje se bave aktivnostima vezanim uz gospodarstvo, poljoprivredu, zaštitu životinja te očuvanje okoliša, a sredstva će se dodjeljivati putem javnih natječaja sukladno odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN RH broj 26/15).

4.9. PC 10. Podrška proizvodnji i preradi hrane u funkciji održivog regionalnog razvoja

Poljoprivreda je djelatnost koja osim što je izvor prihoda za poljoprivrednike i njihove obitelji, zahvaljujući njoj čitavo društvo je u mogućnosti prehranjivati se putem niza neophodnih usluga. Društvo od poljoprivrede ima koristi osobito zahvaljujući tome što se njome građanima osiguravaju hrana i drugi prijeko potrebni materijali te što je gospodarska okosnica ruralnih zajednica. Povećanje produktivnosti poljoprivredne proizvodnje podrazumijeva učinkovitiju uporabu poljoprivrednog zemljišta i upravljanje njime, povećanje javnih i privatnih ulaganja te uvođenje suvremenih tehnoloških rješenja.

U planu Grada Belog Manastira je uključiti se u zajedničke projekte na razini Osječko-baranjske županije koji se pokreću u cilju razvoja poljoprivrede i gospodarstva. Također se u gradskom proračunu planira i dodjela jednokratnih potpora poljoprivrednicima na području Grada Belog Manastira prema Programu potpora poljoprivredi Grada Belog Manastira koje se financiraju od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH.

Politike regionalnog razvoja kroz svoju se prostornu i lokalnu gospodarsku dimenziju prilagođavaju lokalnim izazovima koji proizlaze iz specifičnosti svakoga od njih. S obzirom kako će u središtu regionalne politike za jačanje regionalne konkurentnosti biti politika pametne specijalizacije, čiji je cilj podrška gospodarskom razvoju širenjem znanja, učenja, tehnologije i inovacija radi unaprjeđenja i transformacije aktivnosti koje već postoje na nekom području, izgradnjom javne infrastrukture kojom će se moći odgovoriti na razvojne izazove i potrebe stvorit će se prilike za nove aktivnosti ili inovativna rješenja starih problema.

Osiguravanjem potrebne infrastrukture u prigradskom naselju Branjin Vrh izgradnjom „Kuće Baranjskog kulena“ malim proizvođačima baranjskog kulena i OPG-ovima koji se bave proizvodnjom i preradom začinske paprike osigurava se mjesto na kojemu će moći dobiti sve potrebne informacije o proizvodnji, na kojemu će se moći grupirati, ali i sam proizvodni pogon gdje će moći izrađivati autohtone mesne prerađevine te doprinijeti stvaranju

uspješnih i tržišno konkurentnih poljoprivrednih gospodarstava na području Baranje. Postavljanjem fotonaponske elektrane na krov Kuće postići će se dodatna ekološka održivost projekta i ekonomsko osnaživanje proizvođača s obzirom kako će korištenje sustava izravno utjecati na smanjenje troškova proizvodnje uz činjenicu kako je solarna energija tip energije koji je čist, prirodan i „zelen“.

4.10. PC 11. Jačanje regionalne prepoznatljivosti pomoću brendiranja i promidžbe

Kao strateška djelatnost, turizam s povezanim ugostiteljskim i uslužnim djelatnostima predstavlja značajan udio hrvatskog BDP-a, zbog čega je potrebno raditi na njegovoj održivosti te on treba biti poticajan za druge djelatnosti. Podrškom akterima u lokalnom turizmu postiže se turistička valorizacija prirodne i kulturne baštine te utječe na razvoj posebnih oblika turizma. Na području Grada Belog Manastira djeluje turistički ured Turističke zajednice Baranje kojoj se putem posebnog ugovora povjerava provođenje aktivnosti u turističkoj promociji za koju se posebno planiraju i osiguravaju sredstva u gradskom proračunu. Osnovna zadaća Ureda provoditi politiku razvoja i promicanja turizma na području Grada i Baranje kao regije u cjelini.

4.11. PC 13. Unaprjeđenje učinkovitosti i djelotvornosti javnog sektora i upravljanja javnom imovinom

Upravljanje procesima pružanja javnih usluga, priprema, provedba i praćenje učinaka pojedinih politika, uključivanje građana u donošenje važnih odluka na razini grada i svih prigradskih naselja uz pružanje svih relevantnih informacija i ključnih pokazatelja za odlučivanje putem raznih medija i oblika informiranja nezaobilazna su sastavnica učinkovite i transparentne gradske uprave, a koja zahtijeva kompetentnu i profesionalnu administraciju.

Kako bi se potaknulo pronalaženje rješenja za povećanje njihove djelotvornosti i učinkovitosti, jedan od prioriteta djelovanja mora biti i sustavno provođenje ulaganja u optimizaciju i digitalizaciju usluga i procesa javne uprave te svih politika i mjera koje jačaju inicijative grada na različitim razinama. Kroz projekte kojima će se jačati ljudski kapaciteti promovirati će se obrazovanje i osposobljavanje kojima će se unaprjeđivati vještine javnih službenika, tj. djelatnika gradske uprave za pružanje javnih usluga usmjerenih svekolikom stanovništvu, građanima i poduzetnicima.

4.12. PC 14. Podrška razvoju slabije razvijenih i potpomognutih područja Županije

Provođenje uspješnih strategija lokalnog i regionalnog razvoja najveće izgleda imaju uz sudjelovanje lokalnih aktera koji su upoznati sa specifičnostima pojedine regije, njezinim potrebama i problemima. Lokalnim vlastima na raspolaganju su brojni instrumenti pomoću kojih je moguće poticati novu zaposlenost i potaknuti promjene i gospodarsko oživljavanje na lokalnoj razini, a među njima posebno mjesto zauzimaju lokalne razvojne agencije. Osmišljavanje i provedba procesa lokalnog gospodarskog razvoja odnosi se na potrebu pronalaženja najpogodnijih i održivih rješenja za lokalne potrebe i poticanje gospodarskih aktivnosti na određenom lokalitetu. Kako bi se približio ispunjavanju navedenih potreba, Grad Beli Manastir osnovao je poduzetničku potpornu instituciju – lokalnu razvojnu agenciju, sa svrhom poticanja razvoja gospodarstva, turizma, poljoprivrede i civilnog sektora kroz pripremu i provedbu projekata lokalnih poduzetnika i poljoprivrednika, informiranje, savjetovanje i educiranje u svim fazama poslovnog procesa te davanjem uloge u strateškom planiranju Grada. U narednom periodu jedan od prioriteta financiranja bit će i djelatnost lokalne razvojne agencije.

5. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata

Ovo poglavlje donosi popis mjera iz Priloga I. "Predložka za izradu Provedbenog programa Grada Belog Manastira za mandatno razdoblje 2021. - 2025.". Sve mjere su detaljnije opisane u Prilogu I. koji sadrži podatke o svakoj pojedinoj mjeri:

- redni broj mjere
- naziv hijerarhijski nadređenog akta strateškog planiranja čija provedba se podupire provedbom utvrđene mjere
- naziv cilja nadređenog akta strateškog planiranja
- program u proračunu JLS
- naziv mjere
- svrhu provedbe mjere
- procijenjeni trošak provedbe mjere (u EUR)
- poveznicu na izvor financiranja u proračunu JLS
- nadležnost/odgovornost upravnog tijela za provedbu mjere

- ključne aktivnosti nužne za provedbu mjera
- planirani rok postignuća ključnih aktivnosti
- planirani rok provedbe mjere
- pokazatelje rezultata s početnim i ciljnim vrijednostima po godinama.

Osim toga, za svaku pojedinu mjeru utvrđena je vrsta mjere (reformske/investicijske/ostale), doprinos mjere ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima, doprinos provedbi ciljeva održivog razvoja UN (SDG), doprinos zelenoj tranziciji EU te doprinos digitalnoj transformaciji EU.

Provedbeni program u najvećoj mogućoj mjeri poštuje načela za povezivanje s proračunom, u skladu s Uputama za izradu provedbenih programa JLS koje je pripremio MRRFEU, kako bi se snažnije povezalo strateško i proračunsko planiranje, odnosno omogućili uvjeti za jasniji pregled raspoloživih proračunskih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i povezanih mjera, aktivnosti i projekata.

5.1. PC 1. Podrška demografskoj revitalizaciji i osnaživanje obitelji

Mjera 1.1. Provedba programa demografskih mjera

Zaustavljanje depopulacijskih trendova, poticanje demografske obnove, jačanje pozitivnih migracijskih tokova te poticanje mladih na zasnivanje obitelji i rađanje djece te osiguranje potreba djeteta od rođenja do završetka odgojno obrazovnog procesa.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Stipendije za učenike srednjih škola
	Stipendije za studente
	Naknade za opremu za novorođenčad
	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i dr. naknade
	Naknade za kupnju prve nekretnine
POKAZATELJI REZULTATA	Broj dodijeljenih jednokratnih novčanih pomoći povodom rođenja djeteta
	Broj sufinanciranih troškova obroka učenika osnovnih škola
	Broj dodijeljenih stipendija učenika srednjih škola

5.2. PC 2. Razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstva i socijalne skrbi

Mjera 2.1. Osiguravanje sredstava za izgradnju socijalne infrastrukture

Osigurati potrebnu infrastrukturu u javnim funkcijama i životnom standardu stanovništva u naseljima na području Grada.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Rekonstrukcija doma Šumarina
	Poboljšanje životnih uvjeta romske zajednice
POKAZATELJI REZULTATA	Obnovljena zgrada Društvenog doma u naselju Šumarina sa pratećim sadržajima u neposrednom okolišu
	Izgrađeni objekti za potrebe stanovanja i društvenih aktivnosti pripadnika romske zajednice u Gradu

Mjera 2.2. Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti

Svrha mjere je provođenje obveza Grada iz Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Provođenje deratizacije
	Provođenje dezinfekcije
POKAZATELJI REZULTATA	Broj deratizacija
	Broj dezinfekcija

Mjera 2.3. Provedba programa javnih potreba u socijalnoj skrbi

Provođenje svih oblika pomoći građanima utvrđenih Odlukom o socijalnoj skrbi. Pružanje potpore radu socijalno-humanitarnih udruga sa područja Grada.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Dodjela jednokratne novčane pomoći povodom uskršnjih i božićnih blagdana umirovljenicima
	Dodjela jednokratne novčane pomoći povodom uskršnjih blagdana korisnicima zajamčene minimalne naknade
	Sufinanciranje programa i aktivnosti socijalno-humanitarnih udruga

POKAZATELJI REZULTATA	Broj subvencija stanarina i komunalnih naknada
	Broj dodijeljenih uskrnica umirovljenicima
	Broj korisnika naknade za ogrjev

5.3. PC 3. Razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u funkciji gospodarstva i tržišta rada

Mjera 3.1. Osiguravanje preduvjeta za umjetničko školovanje

Mjerom će se mobilizirati socijalne, društvene i obrazovne kapacitete za potrebe svih građana i time pružiti određeni stupanj zaštite i stvoriti nove mogućnosti za sve osjetljive skupine.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Proširenje prostora Umjetničke škole
POKAZATELJI REZULTATA	Uređene 2 učionice i stavljene u funkciju

Mjera 3.2. Osiguravanje sustavne i organizirane brige o djeci predškolskog uzrasta

Mjerom će se osigurati adekvatni uvjeti za boravak djece u prostorijama vrtića usklađene s važećim pedagoškim standardima. Također će se omogućiti uključivanje u sustav djece u nepovoljnom položaju te djece s poteškoćama u razvoju.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost dječjeg vrtića „Cvrčak“
	Sportski i terapijski vrtić u Društvenom domu Branjin Vrh
	Obrazovanje za sve
POKAZATELJI REZULTATA	Broj djece smještene u prostore vrtića
	Broj opremljenih prostorija za boravak djece namještajem i didaktičkom opremom
	Broj djece smješten u produženi boravak sa usvajanjem dodatnih znanja i dodatnim edukacijama iz stranih jezika i tjelesne kulture

5.4. PC 4. Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana

Mjera 4.1. Podrška, razvoj i unaprjeđenje gradskog sustava športa i športske infrastrukture

Mjerom će se osigurati preduvjeti za razvoj amaterskog športa uključivanjem građana u aktivnosti športskih udruga u Gradu te obnovom i izgradnjom kompleksa gradskog športskog parka čime će se pridonijeti razvoju športske i društvene infrastrukture.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost Zajednice športskih udruga
	Djelatnost nastavno-športske dvorane
	Izgradnja kompleksa gradskog stadiona
	Izgradnja kompleksa gradskih bazena
POKAZATELJI REZULTATA	Broj aktivnih športskih udruga u Gradu
	Izgrađena zgrada gradskog stadiona
	Izgrađen pomoćni nogometni teren

Mjera 4.2. Osiguravanje sredstava za rad vijeća nacionalnih manjina i njihovih predstavnika

Učinkovita zaštita i promicanje vladavine prava i zaštita ljudskih, a osobito manjinskih, vjerskih i drugih prava i sloboda.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Rad vijeća srpske nacionalne manjine
	Rad vijeća mađarske nacionalne manjine
POKAZATELJI REZULTATA	Broj realiziranih projekata
	Broj realiziranih projekata

Mjera 4.3. Osiguravanje postojećeg stupnja razvitka kulture i kulturnih djelatnosti u Gradu Belom Manastiru

Mjerom se potiče daljnji razvoj kulturnih djelatnosti te osiguravanje promicanja istih što pridonosi razvitku i unapređenju svekolikog kulturnog života u Gradu i široj zajednici.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost gradske knjižnice
	Djelatnost Centra za kulturu
	Djelatnost Umjetničke škole
	Kulturne manifestacije u Gradu

	Djelatnost udruga u kulturi
POKAZATELJI REZULTATA	Broj dodijeljenih potpora za programe i aktivnosti udruga u kulturi
	Broj organiziranih i provedenih manifestacija na području Grada
	Broj dodijeljenih potpora vjerskim zajednicama za obnovu sakralnih objekata na području Grada

5.5. PC 5. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i održivog korištenja prirode te jačanje otpornosti i ublažavanje klimatskih promjena

Mjera 5.1. Provedba postupaka za podizanje osviještenosti o zaštiti okoliša

Mjerom će se utjecati na razvoj i podizanje ekološke osviještenosti građana te postići određeni stupanj zaštite i unaprjeđenja prirodnog čovjekovog okoliša.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Članstvo u udruzi Ekoškola RH - škole sa područja Grada
	Uklanjanje ruševnih objekata na području Grada
POKAZATELJI REZULTATA	Broj škola u udruzi Ekoškola RH
	Broj uklonjenih objekata

5.6. PC 6. Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije

Mjera 6.1. Održivo gospodarenje otpadom

Mjerom će se podići razina komunalne opremljenosti te će se unaprijediti kvaliteta života u dijelovima Grada u blizini gradske deponije. Razvijanjem svijesti o potrebi odvojenog sakupljanja otpada izravno će se djelovati i na smanjenje količine komunalnog otpada.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Gradsko odlagalište pripremljeno za zatvaranje
	Nabavka opreme za razvrstavanje otpada

	Nabavka setova podzemnih spremnika za razvrstavanje otpada
POKAZATELJI REZULTATA	Broj provedenih sanacija gradskog odlagališta
	Broj provedenih nabava za opremu za razvrstavanje otpada
	Broj setova podzemnih spremnika za razvrstavanje otpada

Mjera 6.2. Izgradnja komunalne infrastrukture

Aktivnostima vezanima za radove na održavanju objekata i uređaja komunalne infrastrukture javnih gradskih površina podignut će se razina uređenosti Grada i prigradskih naselja te se dugoročno utječe na unaprjeđenje čovjekovog okoliša.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Uređenje dječjih igralište na području Grada
	Opremanje groblja u Branjinom Vrh/Kuća za ispraćaj Šumarina
	Rekonstrukcija poljskih puteva sa potrebnim sadržajima
	Rekonstrukcija prometnica
	Izgradnja parkirališnih mjesta
POKAZATELJI REZULTATA	Broj uređenih dječjih igrališta
	Broj postavljenih stupova sa rasvjetnim tijelima na području Grada
	Broj izgrađenih i opremljenih infrastruktura na grobljima

Mjera 6.3. Rješavanje nužnih postupaka za potrebe prostornog uređenja Grada

Osiguravanje sredstava za postupke nužne za ažuriranje prostornih planova te izradu projektnih dokumentacija za projekte uređenja Grada.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Izrada izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada
	Ishođenje dozvola za gradnju
POKAZATELJI REZULTATA	Broj izrađenih izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada
	Broj ishodenih dozvola za gradnju

5.7. PC 8. Jačanje kapaciteta, spremnosti i otpornosti zajednice na rizike

Mjera 8.1. Provedba programa zaštite od požara

Osigurati uvjete za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, spašavanje ljudi i imovine od požara i drugih oblika elementarnih nepogoda sa ciljem postizanja visokog stupnja sigurnosti građana.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost Vatrogasne zajednice Baranje
	Djelatnost Javne profesionalne vatrogasne postrojbe Grada Belog Manastira
POKAZATELJI REZULTATA	Broj intervencija na gašenju požara
	Broj intervencija iz djelokruga rada JPVP
	Broj provedenih aktivnosti u radu sa mladima

5.8. PC 9. Razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja te konkurentnosti i inovativnosti gospodarstva

Mjera 9.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj poduzetništva

Svrha provedbe mjere je stvoriti preduvjete za unaprjeđenje uvjeta za razvoj industrije, poduzetništva i poljoprivrede te razvoj postojećih i otvaranje novih subjekata u sektoru malih i srednjih poduzeća radi omogućavanja održivog rasta, razvoja poduzetnika i povećanja broja radnih mjesta.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost PEER centra
	Subvencioniranje poduzetništva
	Izgradnja zgrade Skladišnih kapaciteta u Poslovnoj zoni
POKAZATELJI REZULTATA	Broj realiziranih kredita za obrtna sredstva sa subvencioniranom kamatom
	Broj korisnika potpore - MSP i obrtnici
	Izgrađena zgrada Skladišnih kapaciteta u Poslovnoj zoni

Mjera 9.2. Poticanje aktivnosti malih gospodarstvenika kroz strukovna udruživanja

Ovom mjerom promiču se rezultati rada strukovnih udruga koje se bave aktivnostima vezanim za gospodarstvo, poljoprivredu, zaštitu životinja te očuvanje okoliša.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Provođenje javnog natječaja za financiranje projekata i programa udruga
POKAZATELJI REZULTATA	Broj dodijeljenih potpora za održane izložbe ili sudjelovanja na sajmovima sa proizvodima ili uslugama svojih članova

5.9. PC 10. Podrška proizvodnji i preradi hrane u funkciji održivog regionalnog razvoja

Mjera 10.1. Provedba programa potpora poljoprivredi na području Grada Belog Manastira

Poticanjem konkurentnosti i unaprjeđenjem poslovanja i postupaka proizvodnje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda stvaraju se preduvjeti za unaprjeđenje stanja u poljoprivredi.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Subvencioniranje poljoprivrednih projekata
POKAZATELJI REZULTATA	Broj dodijeljenih potpora poljoprivrednicima

Mjera 10.2. Osiguravanje preduvjeta za pametnu specijalizaciju

Osiguranjem potrebne infrastrukture u prigradskom naselju Branjin Vrh stvoriti platformu za povećanje proizvodnje, kvalitete i raznovrsnosti proizvoda u poljoprivrednoj proizvodnji i turističkih aktivnosti, a čime će se omogućiti održiv rast i razvoj te uvjeti za rad i društvenu aktivnost svih osjetljivih skupina.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Izgradnja zgrade pogona za preradu i zgrade za prezentaciju tradicionalnih prehrambenih proizvoda za kuću baranjskog kulena u Branjin Vrh
	Uključivanje lokalnih proizvođača u promotivne aktivnosti kroz prezentiranje vlastitih proizvoda u zgradi za prezentaciju Kuće baranjskog kulena
POKAZATELJI REZULTATA	Izgrađen pogon za preradu mesa u Kući baranjskog kulena
	Izgrađena zgrada za prezentaciju tradicionalnih prehrambenih proizvoda u Kući baranjskog kulena
	Broj lokalnih proizvođača uključenih u promotivne aktivnosti u objektu

5.10. PC 11. Jačanje regionalne prepoznatljivosti pomoću brendiranja i promidžbe

Mjera 11.1. Promocija turističke ponude Grada Belog Manastira

Provođenjem politike razvoja i promicanja turizma Grada Belog Manastira i Baranje kao regije djeluje se izravno na poticanje razvoja postojećih turističkih destinacija i očuvanje kulturne baštine Grada i Baranje, sudjelovanjem u organizaciji kulturno-turističkih manifestacija u Gradu i sudjelovanjem u sličnima van Baranje i regije.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Turistička promocija grada
POKAZATELJI REZULTATA	Broj provedenih aktivnosti na organiziranju i provođenju turističkih manifestacija i drugih projekata u turizmu

5.11. PC 13. Unaprjeđenje učinkovitosti i djelotvornosti javnog sektora i upravljanja javnom imovinom

Mjera 13.1. Osiguravanje tehničkih preduvjeta za povećanje djelotvornosti i učinkovitosti gradske uprave

Osigurati materijalne resurse kao preduvjet za funkcioniranje lokalne zajednice na dobrobit građana, a sukladno zakonskim propisima.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Nabavljen software za e-uredsko poslovanje
	Nabava informatičke opreme
	Ulaganje u objekte u vlasništvu Grada
POKAZATELJI REZULTATA	Broj nabavljenog softwarea
	Broj nabavljenih računala
	Broj nabavljene opreme

Mjera 13.2. Jačanje ljudskih kapaciteta u gradskoj upravi

Mjera podrazumijeva financiranje troškova plaća zaposlenih na provedbi projekata, opremanje i dodatno obrazovanje zaposlenika gradske uprave čime se osiguravaju stručna znanja i vještine za uspješno provođenje EU i drugih projekata u cilju uspješnog provođenja Intervencijskog plana Grada Belog Manastira i Općine Darda do kraja 2023. godine.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Jačanje kapaciteta gradske uprave za provođenje IP-a
---------------------------	--

POKAZATELJI REZULTATA	Broj provedenih projekata iz Intervencijskog plana Grada Belog Manastira do 2023. godine
------------------------------	--

Mjera 13.3. Održavanje komunalne infrastrukture

Mjera uključuje aktivnosti vezane za radove na održavanju objekata i uređaja komunalne infrastrukture javnih gradskih površina kojima se podiže razina uređenosti Grada i prigradskih naselja te dugoročno utječe na unapređenje čovjekovog okoliša na području Grada Belog Manastira.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Čišćenje ulica, trgova i pješačkih zona
	Košenje trave, održavanje zelenih nasada
	Održavanje nerazvrstanih cesta
POKAZATELJI REZULTATA	Površine za čišćenje u m ²
	Površine travnjaka za održavanje u m ²
	Površine nerazvrstanih cesta u m ²

5.12. PC 14. Podrška razvoju slabije razvijenih i potpomognutih područja Županije

Mjera 14.1. Osiguravanje sustava podrške u planiranju razvoja privatnog i javnog sektora

Mjera podrazumijeva financiranje djelatnosti Baranjske razvojne agencije Grada Belog Manastira koja je osnovana sa svrhom poticanja razvoja gospodarstva, turizma, poljoprivrede i civilnog sektora kroz pripremu i provedbu projekata na području Grada Belog Manastira.

KLJUČNE AKTIVNOSTI	Djelatnost Baranjske razvojne agencije
POKAZATELJI REZULTATA	Broj izrađenih poslovnih planova, projektnih prijava, investicijskih studija
	Broj provedenih informiranja/savjetovanja/edukacija poduzetnika i poljoprivrednika

5.13. Mjera 00. Izvršna uprava i administracija

Mjera uključuje materijalne i sve ostale rashode vezane za rad izvršne uprave i administracije u Gradu Belom Manastiru. U okviru poslova Ureda gradonačelnika planiraju se i provode aktivnosti međunarodne suradnje koje podrazumijevaju nastavak već uspostavljenih odnosa te uspostavu i formaliziranje novih. **Mjera nije vezana niti doprinosi ostvarenju bilo kojeg posebnog cilja Plana razvoja.**

6. Indikativni financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata

Kako bi se pravovremeno pristupilo planiranju sredstava za provedbu mjera te povezanih aktivnosti i projekata, pripremljen je indikativni financijski okvir provedbenog programa s jasnim prikazom povezanosti utvrđenih mjera i pripadajućih ključnih aktivnosti s odgovarajućim stavkama u Proračunu Grada Belog Manastira. Financijski okvir se nalazi se u Prilogu I., sastavnom dijelu Provedbenog programa.

7. Okvir za praćenje i izvještavanje

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o strateškom planiranju. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru Grada Belog Manastira) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

Za provedbu ovoga Provedbenog programa nadležan je Grad Beli Manastir na čelu s gradonačelnikom kao odgovornom osobom. Grad Beli Manastir koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju i ispunjenju vizije Grada.

Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Grada Belog Manastira bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Grada Belog Manastira.

Za provedbene programe JLS podnosi se godišnje izvješće o provedbi. Izvješće o provedbi provedbenih programa JLS je izvješće o napretku u provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju pokazatelja rezultata iz kratkoročnih akata strateškog planiranja koje nositelj izrade provedbenog programa, odnosno Baranjska razvojna agencija Grada Belog Manastira, podnosi izvršnom tijelu JLS i regionalnom koordinatoru jednom godišnje. Tijelo zaduženo za izradu provedbenog programa dostavlja regionalnom koordinatoru usvojeno godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa za prethodnu godinu do 15. veljače tekuće godine. Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23).

Jedinice lokalne samouprave, za potrebe praćenja napretka u provedbi mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata, izvještavaju regionalnog koordinatora, temeljem čega regionalni koordinator izrađuje konsolidirano izvješće.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja;
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja;
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera;
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja;
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata;
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi:	Rok za izvješće:
Provedbeni program GRADA BELOG MANASTIRA za razdoblje 2021.-2025. godine	Godišnje	Lokalni koordinator	Izvršno tijelo JLS/ regionalni koordinator/ Koordinacijsko tijelo	Do 15. veljače tekuće godine (za prethodnu godinu)

8. Drugi relevantni podaci o mjerama

Osim prioritarnim područjima javnih politika utvrđenih u hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja, Grad Beli Manastir provedbom mjera doprinosi i provedbi obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima te provedbi zajedničkih prioriteta EU i ciljeva održivoga razvoja UN. Ispunjavanje navedenih obveza za svaku mjeru predviđeno je u Prilogu I., kao sastavni dio Provedbenog programa.

Osim proračunskih programa koji su obuhvaćeni navedenim mjerama Provedbenog programa, jedan od postojećih proračunskih programa nije povezan s posebnim ciljevima iz Plana razvoja, sukladno Uputama MRRFEU za izradu provedbenih programa JLS, a s obzirom kako je nužan za izvršavanje u sklopu djelokruga samouprave Grada Belog Manastira (opći rashodi za funkcioniranje izvršne uprave).

9. Prilozi

Prilog I. Predložak za Provedbeni program GBM 2021.-2025.

Tablica " Prilog I. Predložak za Provedbeni program GBM 2021.-2025." nalazi se u tablici, u prilogu ovog dokumenta.

